

“Tek e-Beyanname Sistemi Çökertebilir”

SGK VE MALİYE GİBİ İKİ FARKLI SİSTEMİN TEK YAPIDA BİRLEŞMESİNİ SAĞLAYACAK ALTYAPININ HAZIR OLMADIĞI BELİRTİLİYOR. MALİ MÜŞAVİRLER, MEVCUT SİSTEM ALTYAPISININ, GELİR VERGİSİ VE SGK BİLDİRİMLERİNİN TEK BEYAN OLARAK VERİLMESİ UYGULAMASINI KALDIRAMAYACAĞI UYARISINDA BULUNDU.

“Kayıt dışılığı önlemek” amacıyla getirilen yeni uygulama kapsamında ilk beyanın 26 Şubat’a kadar e-beyanname sistemi üzerinden Gelir İdaresi Başkanlığı’na verilmesi gerekiyor. Mali müşavirler ise endişeli... TÜRMOB Genel Başkanı Emre Kartaloğlu, SGK ile Maliye Bakanlığı’na bildirimlerin tek bir beyannamede birleştirilmesinin büyük bir proje olduğunu belirterek, “Ancak riskleri de var” derken, TÜRMOB Genel Sekreteri Yahya Arıkan da “Kademeli geçiş yapılmaması halinde, faturasını hep birlikte ödeyeceğiz” değerlendirmesini yaptı. İSMIMO Başkanı Yücel Akdemir de Gelir İdaresi ve SGK’nın farklı sistemler kullanmalarının, kısa bir tarih aralığında çok sayıda veri girişini kaldıramayacağı ve sistemin çökebileceği uyarısında bulundu.

Kayıt dışı istihdamı önlemek amacıyla SGK prim bildirgesi ile muhtasar beyanname verme işlemlerinin tek beyan olarak uygulanmasına 26 Şubat'ta tüm Türkiye'de başlanacak. Yürürlükteki uygulamada vergi mükellefleri ve çalışanlarla ilgili belgeler 'gelir vergisi muhtasar beyannamesi' adı altında Hazine ve Maliye Bakanlığı'na veriliyor, aylık prim bildirimleri de SGK tarafından kabul ediliyor. Yeni uygulamada iki işlem tek beyan şeklinde alınacak. Ancak SGK ve Maliye gibi iki farklı sistemin tek yapıda birleşmesini sağlayacak alt yapının hazır olmadığı belirtiliyor.

Milyonlarca vergi mükellefini ilgilendiren düzenleme, 2018'de Kırşehir'de pilot olarak başladı. 2019'da ise buna Çankırı, Bartın ve Amasya da eklenerek uygulama yapılan il sayısı 4'e çıkarıldı. Hali hazırda uygulamanın yapıldığı nüfusu görece yoğun olmayan illerde bile sisteme beyanname girişinin çok uzun sürdüğü kaydedilirken, tüm Türkiye'de uygulamanın başlamasıyla sistemin çökebileceği uyarısı yapıldı. Bu nedenle kademeli bir geçiş önerildi.

820 bin şirketi doğrudan etkiliyor.

Halen aylık alınan Muhtasar beyanname sayısı yaklaşık 490.000 ve üç aylık dönemde (yılda 4 kez) alınan beyanname sayısı 1.680.000 olmak üzere yıllık toplam 12.600.000 adet seviyesinde. SGK tarafından alınan aylık prim ve hizmet bildirgesi sayısı ise aylık 1.750.000 ve yıllık toplam 20.000.000 adet düzeyinde bulunuyor. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi uygulamasının ülke genelinde uygulamaya geçilmesiyle birlikte aylık 2.300.000 ve yıllık toplam 27.600.000 adet beyanname alınması öngörülüyor. Uygulama, 820 bin civarındaki kurumlar vergisi mükellefi ve serbest muhasebeci ve mali müşavir ile yeminli mali müşavirden oluşan 115 bin kişiyi ilgilendiriyor.

"Doğru görünse de eksiklikleri var"

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odalar Birliği (TÜRMOB) Genel Başkanı Emre Kartaloğlu uygulamanın amacının kayıt dışı istihdamı önlemek olduğunu ancak teorik olarak doğru görünse de uygulamada birçok eksikleri bulunduğunu dile getirdi. Yeni düzenlemenin beraberinde yapı değişikliğini getirdiğini anlatan Emre Kartaloğlu, şu bilgileri verdi: "Yeni uygulamayla SGK ile Maliye Bakanlığı'nın tek bir beyannamede birleşmesi çok büyük bir proje. Ancak riskleri de var. Çünkü SGK ile maliyenin alt yapıları ve bilgi işlem sistemleri ayrı. Pilot illerde 2 yıldır uygulanan sistemin tüm Türkiye genelinde uygulanması ötelenirken, sonrasında sadece 4 ilde yapılan çalışma bir anda 26 Şubat itibarıyla de tüm Türkiye'de uygulanacak. Bu tarihten itibaren aylık muhtasar beyannamesi verenler bu şekilde ilk beyannamesini verecekler" dedi.

“Kademeli geçiş şart”

“Mali müşavirler olarak hazırız ama idare hazır mı o önemli?” diyen **TÜRMOB Genel Sekreteri Yahya Arıkan** da, “Ya sistemin hazır olduğunu göreceğiz ya da çökecek. Bunun önüne geçmek için kademeli geçiş yapılmalı, bu geçiş yapılmadığı takdirde bunun faturasını hep birlikte ödeyeceğiz” dedi. SGK muhtasar birleşmesinin odalarıyla bir ilgisi olmadığını ifade eden Arıkan şöyle konuştu: “Çünkü biz bu işin zorluğunu görüyoruz.

Hatta bu konuda bir rapor hazırladık. Yeni uygulama yerine Maliye Bakanlığı’na muhtasar beyannamesini veriyoruz. Yani çalışanların vergi kesintileri, kirayı içeren muhtasar beyannamesi veriyoruz. Hem de katma değer vergisi veriyoruz. Bunların tek beyannamede birleşmesini önerdik. Çünkü bu iki ödemeyi de Maliye Bakanlığı’na veriyorduk. Dolayısıyla o kurumda bunu tek beyannameye indirmek daha kolay. Ancak bu dikkate alınmadı. Onun yerine SGK ile muhtasar bir araya geldi. Şimdi iki ayrı kurumdan Gelir İdaresi Başkanlığı hazırız diyor. SGK ise zorunlu olarak hazırız diyor. Aslında alt yapıda ciddi sıkıntılar oluşabilir endişesi taşıyoruz. Şayet sistem çökerse eski sisteme geri döneriz. Sigorta ayrı, muhtasar ayrı olarak ödenmeye devam eder ve devletin bundan hiçbir şekilde kaybı olmaz.”

45 bin üyesi ile Türkiye’nin en büyük mali müşavirler odası konumunda olan İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMM) Başkanı Yücel Akdemir, yeni uygulamayı değerlendirdi. Bu işin içinde olan teknik ekiple görüştüklerinde programda sorunlar olduğunu söylediklerini ifade eden Akdemir, programdaki sorunlar nedeniyle bazen gönderilen bir beyannamenin gönderilmemiş gibi görüldüğünü, ya da aynı anda birden fazla işaret talebi gibi sıkıntılar ortaya çıktığını kaydetti. Bunun da programın uygulama ile teori ile bütünleşmediğini gösterdiğini söyleyen Akdemir, “5 dakika ya da 10 dakika da yapılacak bildirgeler için şu anda günün yarısına varan süreler yapılabiliyor. Bu da büyük bir zaman kaybı yaratıyor ve maddi olarak da bir karşılığı yok” diye konuştu.

İkinci endişe noktalarının ise çok fazla işlem yüklenmesi nedeniyle geçmiş sistemlerdeki tıkanıklık düşünüldüğünde sistemin çökme riski taşıması olduğunu belirten Akdemir şöyle konuştu: “Pilot uygulama 1’den 4’e çıkınca bir anda sistem çöktü ve beyanname verme süreleri 3 gün uzatılmıştı.”

Farklı kurumlara ait bildirgelerin tek bir beyannamede birleştirilmesinin yanlış olduğunu uzun süre söylediklerini aktaran Akdemir, “Buna rağmen kanun çıktı kesinleşti. Maliye Bakanlığı da uygulama konusunda kararlı. Dolayısıyla artık sistemin nasıl yürümesi gerektiğini konuşmamız gerekir” diye konuştu.

temin nasıl yürümesi gerektiğini konuşmamız gerekir” diye konuştu.

İstanbul'daki eğitimde koridorlar bile doldu taşı.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odalar Birliği (TÜRMOB) tarafından 77 ilde düzenlenen SGK muhtasar birleşmesi eğitimlerine, TÜRMOB, SGK ve Maliye Bakanlığı işbirliğinde 6 il daha eklendi. Daha önce İzmir ve Ankara'da düzenlenen bilgilendirme toplantılarının son durağı İstanbul oldu.

Önceki gün Grand Cevahir Otel ve Kongre Merkezi'ndeki toplantı salonu, yenilikler ile ilgili bilgi almak isteyen serbest muhasebeci ve mali müşavirler tarafından hınca hınç dolduruldu. Bin 200 kişilik alana 2 bin 500 kişilik katılım olunca koridorlar doldu taşı.

Sorunlar, uygulamadan önce çözüme kavuşturulmalı

TÜRMOB yeni uygulamayla ortaya çıkabilecek sorunlara ilişkin olarak şu önerilerde bulundu:

Vergi kimlik numarası ile işyeri sicil numarası uyuşmazlığı konusu beyannamenin kabulünü doğrudan ilgilendiren bir mesele olduğu için 26 Şubat'tan önce bu sorun çözülmelidir.

İki kurumun sistem alt yapıları özellikle sicil uygulamaları tekleştirilerek tek tahakkuk üretilmeli ve tahsilat için tek kurum muhatap olmalıdır.

Vergi ve prim ödeme sürelerindeki farklılık ortadan kaldırılmalıdır.

Özel mücbir sebep haline ilişkin taleplerin karşılanmasındaki sorunlar giderilmelidir.

Beyan ve e-Bildirge sistemlerinin çalışma mekaniğinin farklılığından kaynaklanan sorunlar da ortaya çıkacaktır.

Genel bütçeye dahil idare ve müesseseler tarafından SGK ya verilen aylık prim ve hizmet belgesinin Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile alınıp alınmayacağı hususunda da karar verilmesi gerekmektedir.

Dünya Gazetesi/06.02.2020